

ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ ΕΝ Τῃ Γ' ΤΑΞΕΙ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΣ

ἐν τῇ Γη τάξει τοῦ δημοτικοῦ σχολείου.

Ἡ διδασκαλία τῆς ἀναγνώσεως ἐν τῇ Γη τάξει τοῦ δημοτικοῦ σχολείου γίνεται ὡς ἑξῆς.

Ὁ διδάσκαλος ἐπιθεωρεῖ τὴν κατ' οἶκον τελεσθεῖσαν γραφικὴν ἔργασίαν τῶν μαθητῶν, μετ' αὐτὴν δὲ ἐξετάζει τὸ παλαιὸν μάθημα, διατάσσει νὰ κλείσωσι τὰ ἀναγνωστικὰ αὐτῶν βιβλία καὶ ἀμέσως προβαίνει εἰς τὴν δήλωσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ νέου μαθήματος, τοῦ ὁποῖου τὴν ἐπανάληψιν ζητεῖ παρὰ τῶν μαθητῶν. Μετὰ τὴν δήλωσιν τοῦ σκοποῦ ὁ διδάσκαλος εἰσέρχεται εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀναλύσεως τῆς πείρας τῶν μαθητῶν, καθ' ὃ διὰ καταλλήλων ἐρωτήσεων λέγων προτάσεις περιεχούσας τὰς ἀγνώστους λέξεις, τὰς ὁποίας θὰ ἀπαντήσωσι κατὰ τὴν ἀναγνωσθησομένην περικοπὴν, ζητεῖ τὴν ἐρμηνείαν καὶ τὴν ἔννοιαν τούτων, καὶ ἂν μὲν γνωρίζωσι τινες μαθηταὶ τὴν ἐρμηνείαν καὶ τὴν ἔννοιαν τῶν ἀγνώστων λέξεων, τότε ὁ διδ. ἀρκεῖται εἰς τὴν ὀρθὴν ἀπάντησιν αὐτῶν καὶ προκαλεῖ ν' ἀπαντήσωσι καὶ οἱ ἀσθενέστεροι τῶν μαθητῶν, ἂν δὲ οὐδεὶς γνωρίζῃ ν' ἀπαντήσῃ, τότε ὁ διδ. ποιεῖται τὴν δέουσαν ἐρμηνείαν καὶ ἀνάπτυξιν. Πλὴν τούτων δ' ὅμως ὁ διδ. ἀναπτύσσει καὶ τὰς δυσνοήτους καὶ συνεπτυγμένας ἔννοιαι, τὰς ὁποίας τυχὸν ἤθελε συναντήσῃ, τούτο δὲ εἶνε ἀναγκαιότατον διὰ τὴν τελείαν κατανόησιν τοῦ νέου μαθήματος. Ὅσακις παρίσταται ἀνάγκη, προσφέρει ὁ διδ. μεταχειριζόμενος τὴν ἀκροαματικὴν μορφήν καὶ συντόμους τινὰς ἱστορικὰς γνώσεις, τῶν ὁποίων ἔχουσιν ἀνάγκην οἱ μαθηταὶ πρὸς τελείαν κατανόησιν τοῦ ἀναγνωσθησομένου, ὡς π.χ. ἐν τῇ κατωτέρω ὑποδειγματικῇ διδασκαλίᾳ ἐπιβάλλεται ὁ διδάσκαλος νὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς ἀκροαματικῆς μορφῆς, ἵνα κατανοήσωσιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ πῶς διωκοῦντο αἱ πόλεις τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος καὶ τὰ περὶ Περσίας γενικῶς. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ὁ διδ. ζητεῖ παρὰ τῶν μαθητῶν τὴν ἐπανάληψιν τοῦ σκοποῦ καὶ διατάσσει αὐτοὺς ν' ἀνοίξωσι τὰ ἀναγνωστικὰ αὐτῶν βιβλία. Τούτου δὲ γενομένου ἀναγινώσκει (κυρίως ἔργασία) ἀπαξ εὐκρινῶς καὶ καλλισθητικῶς τὸ νέον μάθημα ἐξ ἀρχῆς μέχρι τέλους. Ὁ διδάσκαλος δέον νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν καλλισθητικὴν ἀνάγνωσιν, τὴν ὁποίαν ὀφείλουσι νὰ συνειθίσωσιν οἱ μαθηταὶ τῆς Γης ὡς καὶ τῆς

Δης τάξεως τοῦ δημοτικοῦ σχολείου. Ἐπειτα ὁ διδάσκαλος ζητεῖ παρὰ τῶν μαθητῶν τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νέου μαθήματος διηρημένου, εἰς ἀνάλογα τμήματα, ἕκαστον τῶν ὑποίων ἐπαναλαμβάνουσι δύο ἢ πλείονες μαθηταὶ λέγουσι τὴν ἐρμηνείαν τῶν ἀγνώστων λέξεων ὡς καὶ τὴν ἔννοιαν ἐκάστου τεμαχίου. Τὸν σφαιλλόμενον κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν διορθοῦσιν οἱ συμμαθηταὶ αὐτοῦ αἰτοῦντες τὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν δ' ὑψώσεως τῆς χειρὸς. Μετὰ τὴν κατὰ τμήματα ἀνάγνωσιν ὑλοκλήρου τοῦ νέου μαθήματος προκαλεῖται εἰς ἕκ τῶν ἀρίστων μαθητῶν καὶ ἀναγινώσκει τὸ ἡμισυ τοῦ μαθήματος ἢ μίχρι τέλους κατ' ἔννοιαν (ἐπεξεργασία). μετὰ δὲ τοῦτον καὶ ἕτερος καὶ διηγεῖται ἐκάτερος τὴν ἔννοιαν. Ἐπειτα διατάσσονται οἱ μαθηταὶ νὰ κλείσωσι τὰ βιβλία, ἐπαναλαμβάνουσι διὰ καταλλήλων ἐρωτήσεων τὴν ἔννοιαν καὶ συγκρίνουσι τὸ διδασχθὲν πρὸς ἄλλα, ἵνα ἐπέλθῃ ἡ κατάλληλος σύνδεσις καὶ μονιμοποιήσις τοῦ μαθήματος. Τῇ βοηθείᾳ δὲ τοῦ διδασκάλου αὐτενεργοῦντες ἐξάγουσι μόνοι τὸν καρπὸν, ὅστις δέον ν' ἀπορρέῃ ἐξ ὑλοκλήρου τοῦ μαθήματος καὶ οὐχὶ ἐκ μιᾶς μόνης προτάσεως ἢ δύο. Εἰς τὸ περὶ Λεωνίδου μάθημα δέον νὰ τονισθῇ ζωηρῶς τὸ ὑπακούειν εἰς τοὺς Νόμους τῆς Πατρίδος, ὑπερ σήμερον δυστυχῶς τὰ μέγιστα ἔχει παραμεληθῆ. Ἐν τέλει προτρέπονται οἱ μαθηταὶ πρὸς μίμησιν τοῦ ἠθικοῦ πορίσματος καὶ οὕτως ἐπέρχεται ἡ σύνδεσις τοῦ γινώσκειν μετὰ τοῦ δύνασθαι. Μετὰ ταῦτα ἀναγινώσκει καὶ πάλιν ὁ διδάσκαλος καλλιαισθητικῶς, ἵνα ἡ ἀποπεράτωσις τοῦ μαθήματος ἀφήσῃ ζωηρὰν τὴν ἐντύπωσιν τῆς τοιαύτης ἀναγνώσεως.

Σημειώσεις. Τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς πορείαν δέον ν' ἀκολουθῶμεν καὶ κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἀναγνώσεως ἐν τῇ Δη τάξει.

Προτιθέμενος νὰ ἐκθέσω τύπον ὑποδειγματικῆς διδασκαλίας ἀναγνώσεως ἔλαβον ὑπ' ὄψιν ἐκ τοῦ ἐγκεκριμένου ἀναγνωσματορίου πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Γης τάξεως τῶν δημοτικῶν σχολείων ἀρρένων καὶ θηλείων τοῦ Κου Σπυρ. Δουκάκη Ἡλ. Καλοτύχου τὸ κεφάλαιον αὐτῶν «Λεωνίδας» σελίς 120, ἔχον οὕτως.

Ὁ Λεωνίδας.

Οἱ Ἕλληνες μαθόντες, ὅτι ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας Ξέρξης ἐπέρχεται κατὰ τῆς Ἑλλάδος μετὰ πολυαριθμοῦ στρατοῦ ἐξέλεξαν τὸν Λεωνίδα τὸν βασιλεῖα τῆς Σπάρτης νὰ φυλάξῃ μετὰ τῶν συμμαχῶν τὸ στενὸν τῶν Θερμοπυλῶν, ἵνα ἐμποδίσῃ τὴν διόδον τῶν βαρβάρων. Εἶναι δ' αἱ Θερμοπύλαι διόδος μεταξύ τῆς Οἴτης καὶ τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου τόσον στενὴ, ὥστε εἰς τινὰ μέρη μόνον μίᾳ ἄμαξα ἠδύνατο νὰ διέλθῃ.

Ὁ Λεωνίδας ὑπέικων εἰς τῆς πατρίδος τὸ κέλευσμα ἐπορεύθη ἐκεῖ μετὰ τριακοσίων Σπαρτιατῶν καὶ χιλίων τριακοσίων ἄλλων Ἑλλήνων

ἐκ διαφόρων πόλεων. Ἐν ᾧ ὁ Λεωνίδας μετὰ τῶν Σπαρτιατῶν καὶ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων ἀνέμενε τοὺς ἐχθροὺς τῆς Πατρίδος, χωρικός τις ἰδὼν τὸν πολυάριθμον στρατὸν τῶν ἐχθρῶν σπεύσας ἀνήγγειλεν εἰς τοὺς Ἕλληνας, ὅτι τοσοῦτον ἦτο τὸ πλῆθος τῶν βαρβάρων, ὥστε διὰ τῶν βελῶν των θὰ σκεπάζωσι τὸν ἥλιον.

— Τόσον τὸ καλύτερον, ἀπήντησεν ὁ Σπαρτιάτης Διηνέκης, διότι θὰ πολεμῶμεν ὑπὸ σιαῶν.

Ὁ Ἐρέξης μὴ γνωρίζων τὴν φιλοπατριαν καὶ τὴν ἀνδρείαν τῶν Ἑλλήνων παρήγγειλεν εἰς τὸν Λεωνίδα νὰ παραδώσῃ τὰ ὄπλα, ἀλλ' ὁ Λεωνίδας ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν Λακωνικωτάτην ἀπάντησιν «ἐλθέ νὰ τὰ λάβῃς».

Μαχόμενοι δὲ ὀλίγοι ἐλεύθεροι Ἕλληνες πρὸς πολλὰς μυριάδας δούλων βαρβάρων ἐνίκων καὶ κατετρόπουν αὐτούς, ἐλπίζοντες νὰ ἐμπαδίσωσι τὰ στήφη τῶν Περσῶν νὰ διέλθωσι τὸ στενόν.

Ἄλλὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὸν πρὸς τὴν Πατρίδα ἔρωτα ἐνίκησεν ἡ προδοσία.

Τραχίνιός τις, ὀνόματι Ἐφιάλτης, ἀπεκάλυψεν εἰς τὸν βασιλεῖα ἀτραπὸν τινα, τὴν ὑποίαν διελθόντες οἱ βάρβαροι, ἔφθασαν πλησίον κορυφῆς τινοῦ, φυλακτομένης ὑπὸ μικρᾶς δυναμείας Φωκίων. Οἱ Φωκεῖς δὲ οὗτοι ἔδραμον μὲν παρευθὺς πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς διόδου, ἀλλὰ πολυπληθέστατοι ὄντες οἱ βάρβαροι, διεσκόρπισαν αὐτούς καὶ ἐξακολούθησαν τὴν πορείαν αὐτῶν, περὶ τὴν μεσημβρίαν ἔφθασαν εἰς τὸ ὅπισθεν μέρος τῶν Θερμοπυλῶν.

Ὁ Λεωνίδας καὶ οἱ περὶ αὐτόν, μαθόντες, ὅτι ἐκινδύνευον νὰ περικυκλωθῶσι, συνεκρότησαν συμβούλιον, ἐν τῷ ὑποίῳ αὐτὸς εἶπεν, ὅτι οἱ μὲν σύμμαχοι δύνανται ν' ἀποχωρήσωσιν, αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν τριακοσίων Σπαρτιατῶν θέλει μείνει μαχόμενος μέχρι τελευταίας τοῦ αἵματος ρανίδος. Ἐμείνει λοιπὸν ὁ Λεωνίδας μετὰ τῶν τριακοσίων Σπαρτιατῶν, τῶν Θεσπίων καὶ τῶν Θηβαίων. Μὴ ἀναμείνας δὲ τὴν ἔφοδον τῶν πολεμίων ὤρμησεν αὐτὸς πρῶτος εἰς τὸν ἐκτὸς τῶν Πυλῶν εὐρύτατον χῶρον καὶ προσέβαλε σφοδρότατα τοὺς παρατεταγμένους πολεμίους, ἀποφασίσας νὰ πωλήσῃ ἀκριβᾶ τὴν ζωὴν αὐτοῦ καὶ τῶν ἀνδρῶν του.

Μετὰ μεγίστην δὲ θραύσιν τῶν πολεμίων ἔπεσεν ὁ Λεωνίδας, περὶ τὸν νεκρὸν τοῦ ὑποίου συνήφθη φονικωτάτη μάχη, καθ' ἣν οἱ Σπαρτιάται κατετρόπωσαν τοὺς βαρβάρους καὶ λαβόντες τοῦτον εἰσῆλθον εἰς τὸν ἐντὸς τῶν Θερμοπυλῶν τόπον, καὶ πολεμήσαντες μέχρι τελευταίας ἀναπνοῆς, ἔπεσαν ἅπαντες ὑπὲρ πατρίδος μαχόμενοι. Ὁ Λεωνίδας λοιπὸν μετὰ τῶν τριακοσίων Σπαρτιατῶν καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, οἵτινες ἔμειναν μετ' αὐτοῦ, θυσιάσαντες τὴν ζωὴν ὑπὲρ πατρίδος, τὰ μὲν ἑαυτῶν ὀνόματα ἀπθανάτισαν εἰς δὲ τὴν Ἑλλάδα κατέλιπον δόξαν αἰδίου καὶ ἀθάνατον.

Ἡ πατρὶς εὐγνωμονοῦσα ἀνήγειρε πρὸς τιμὴν τῶν ἐν Θερμοπύλαις πεσόντων μνημεῖον, ἐφ' οὗ ἔγραψε τὰ ἐξῆς :

Ὡ ξεῖν' ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις, ὅτι τῆδε
κείμεθα τοῖς κείνων ρήμασι πειθόμενοι

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΣ

Ἐν τῇ Γῇ τάξει τοῦ δημοικοῦ σχολείου.

Σκ. πὸς

Σήμερον θὰ ἀναγνώσωμεν περὶ ἐνὸς ἀρχαίου ἥρωος ὁ ὁποῖος ἐλέγετο Λεωνίδαξ. Περὶ τίνος θὰ ἀναγνώσωμεν ;

Ἀνάλυσις

Προκαλῶ ἓνα μαθητὴν, ἕνα δεξιὴ ἐπὶ τοῦ γεωγραφικοῦ χάρτου τὸν νομὸν ἐν ᾧ εὐρίσκεται καὶ τὴν πρωτεύουσαν αὐτοῦ, ποῦ κεῖται ἡ Σπάρτη, αἱ Θῆβαι, αἱ Θεσπιαί, ἡ Φωκίς, ἡ Φθιώτις, ἡ Οἴτη, ὁ Μαλιακὸς κόλπος αἱ Θερμοπύλαι ἡ Τραχίς καὶ ἡ Περσία, τὰ ὁποῖα θεωρῶ γνωστὰ ἐκ τῆς γεωγραφίας, ἂν δὲ τοῖναντίον συμβαίῃ, τότε διὰ γενικῶν γραμμῶν σημειῶ ἐπὶ τοῦ πίνακος τὸν νομὸν τοῦ μαθητοῦ ὡς καὶ τὰς ἄλλας σχετικὰς πρὸς τὸ μάθημα πόλεις καὶ τοποθεσίας συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Περσίας. Μετὰ ταῦτα διηγοῦμαι πρὸς τοὺς μαθητὰς τὰς ἐξῆς ὀλίγας ἱστορικὰς γνώσεις. Κατὰ τὸν Παλαιὸν καιρὸν ἐκάστη μεγάλη πόλις τῆς Ἑλλάδος εἶχε καὶ ἴδιον βασιλεῖα. Εἰς τὴν Σπάρτην ἦτο μίαν φορὰν βασιλεὺς ὁ ἥρωας Λεωνίδαξ. Πῶς διωκεῖτο ἡ ἀρχαία Ἑλλάς; ποῖος ἦτο βασιλεὺς εἰς τὴν Σπάρτην; εἰς τί διεκρίνοντο οἱ Σπαρτιάται τῶν ἄλλων Ἑλλήνων; εἰς ποῖον ὠφελετο τοῦτο; Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Λεωνίδου βασιλεὺς τῆς Περσίας ἦτο ὁ Ξέρξης, ὁ ὁποῖος εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἐλέγετο ὁ μέγας βασιλεὺς ἢ καὶ ἀπλῶς μόνον ὁ βασιλεὺς, διότι τὸ κράτος αὐτοῦ ἦτο ἀπέραντον. Κατὰ τούτου λοιπὸν τοῦ μεγάλου βασιλέως πολεμῶν ἔπεσεν ἐνδόξως ὁ Λεωνίδαξ ἐν Θερμοπύλαις. Πῶς ὠνομάζετο ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας; πῶς ἄλλως; διατί; τίς ἐπολέμησε κατὰ τούτου; ποῦ ἐπολέμησε; διατί ὠνομάσθησαν Θερμοπύλαι; πόσον στενὸν ἦτο τὸ μέρος ἐκεῖνο; διὰ ποῖαν αἰτίαν ἦτο στενόν; τί σημαίνει ἐμποδίζω τὴν διόδον τοῦ Νικολάου; τί τὸ ἐγὼ ὑπέικων εἰς τὴν διαταγὴν τῆς Πατρίδος ἔσπευσα εἰς τὴν μάχην; ποῖος γνωρίζει νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν πρότασιν

ὡς εἶπον ἐγὼ αὐτήν; τί σημαίνει τὸ κέλευσμα τοῦ στρατηγοῦ εἶνε-
 -σεβαστόν; τί τὸ οἱ Ἕλληνες ἐφόνευσαν μυριάδας Τούρκων; Ποίους
 ἐκάλουν οἱ Ἕλληνες βαρβάρους; τί σημαίνει τὰ πολυάριθμα στήφη
 τῶν βαρβάρων κατετροπώθησαν; τί τὸ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἠμιλεῖ πάν-
 -τοτε λακωνικῶς; Ποῖος λέγεται προδότης τῆς Πατρίδος του; Πῶς
 θεωροῦσιν οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι τοὺς προδότας; τί σημαίνει ὁ πολέμῳ
 μέχρι τελευταίας ρανίδος τοῦ αἵματός μου; διὰ τί ὁ Λεωνίδας φονευθεὶς
 ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀφῆκε δόξαν αἰδίου; Ποῖος λέγεται εὐγνώμων;
 ποῖος ἀγνώμων;

Κυρίως ἔργασια.

Πρὸ αὐτῆς ἐπαναλαμβάνεται ὁ σκοπός. Ἄνοιξατε τὰ βιβλία σας.
 Ἄναγινώστω τὸ νέον μάθημα εὐκρινῶς καὶ καλλιαισθητικῶς ἐξ ἀρ-
 -χῆς μέχρι τέλους, καὶ εἶτα προκαλῶ μαθητὴν τινα, ὅστις ἀναγινώ-
 -σκει μέχρι τοῦ ἀδιέλθωσιν τὸ στενόν». Ἀποτείνω αὐτῷ τὰς ἐξῆς ἐρω-
 -τήσεις, πῶς ὀνομάζεται ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας; πῶς ὁ βασιλεὺς τῆς
 Σπάρτης; πῶς διωκοῦντο αἱ πόλεις τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος; ποῦ
 εὕρισκοντο αἱ Θερμοπύλαι; διατί ὀνομάσθησαν οὕτω; πόσον ἦτο τὸ
 μέρος στενόν; διατί; τί σημαίνει ἡ λέξις δίοδος; τί τὸ κέλευσμα;
 τί τὸ ὑπέικων; τί τὸ στήφη; Μετὰ ταῦτα διηγῆται τὴν ἔννοιαν τοῦ
 ἀναγνωσθέντος τεμαχίου, τὸ ὅποιον ἀναγινώσκει καὶ ἕτερός τις μα-
 -θητῆς κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. Μετὰ τοῦτο ἕτερος μαθητῆς ἀναγινώ-
 -σκει τὸ δεύτερον τεμάχιον μέχρι τοῦ νὰ πωλήσῃ ἀκριβὰ τὴν ζωὴν
 αὐτοῦ καὶ τῶν ἀνδρῶν του. Ἐρωτᾶται ποῦ πλησίον ἦτο ἡ Τραχίς;
 ποῖος κατήγετο ἐξ αὐτῆς; τί ἄνθρωπος ἦτο ὁ Ἐριάλτης; (προδό-
 -της, ἀφιλόπατρις, ἄτιμος), τί σημαίνει ἀτραπός; πῶς ὀνομάζεται ἡ
 πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ Φωκίδος; ποῦ καίνται αἱ Θῆβαι; ποῦ αἱ Θε-
 -σπιαί; τί σημαίνει ρανὶς αἵματος; διηγῆθητι τώρα τὴν ἔννοιαν τοῦ
 ἀναγνωσθέντος τεμαχίου. Μετὰ τοῦτον ἀναγινώσκει τὸ αὐτὸ τεμάχιον
 καὶ ἕτερός τις μαθητῆς καὶ ἐξετάζεται ὡς ἀνωτέρω. Μετὰ τοῦτον
 ἀναγινώσκουσι τὸ τελευταῖον τεμάχιον καὶ ἄλλοι δύο μαθηταὶ καὶ
 ἐξετάζονται κατὰ τὸν προηγούμενον τρόπον.

Ἐπεξεργασία

Εἰς ἡ καὶ δύο μαθηταὶ ἀναγινώσκουσιν ἐξ ἀρχῆς μέχρι τέλους
 καὶ διηγοῦνται τὴν ἔννοιαν ἐν συνεχείᾳ. Κλείουσι τὰ ἀναγνωστικὰ
 αὐτῶν βιβλία καὶ διηγοῦνται καὶ ἄλλοι μαθηταὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ δι-
 -δαχθέντος ἐν συνεχείᾳ. Μετὰ τὸ τέλος δὲ ταύτης προκαλοῦνται νὰ
 εἰπωσι καὶ ἄλλα παραδείγματα ὅμοια πρὸς τὸ διδαχθῆν καὶ νὰ συγ-
 -κρίνωσι ταῦτα πρὸς ἄλληλα.

Καρπός

Μετά τὴν ἀνωτέρω ἐργασίαν εὐκόλως ἐξάγεται ὁ καρπός ὑπὸ τῶν μαθητῶν αὐτενεργούντων δι' ἐρωτήσεων συγκεντρωτικῶν ὡς π. χ. ἠδύνατο νὰ σωθῇ ὁ Λεωνίδας ; διατί δὲν ἐπραξε τοῦτο ; (διότι ὑπήκουε πιστῶς εἰς τοὺς νόμους τῆς Πατρίδος του), ἄρα τί παρατηροῦμεν ἐκ τούτου ; ὅτι πρέπει νὰ ὑπακούη τις εἰς τοὺς Νόμους τῆς Πατρίδος του ἀψηφῶν τὸν θάνατον. Τοῦτο ὁ διδάσκαλος συνοψίζει εἰς τὸ ἐξῆς ὥραϊον ρητόν, ὕπερ διὰ τῆς ἐπαναλήψεως ἀποστοματίζουσιν οἱ μαθηταί.

*Ὡ ξεῖν ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίους, ὅτι τῆδε
κείμεθα τοῖς κελῶν ῥήμασι πειθόμενοι.*

Χρῆσις

Ἐκ τοῦ σημερινοῦ μαθήματος τί ἐδιδάχθημεν ὅτι ὀφείλομεν καὶ ἡμεῖς νὰ πράττωμεν ; καὶ ἡμεῖς μιμούμενοι τὸν γενναῖον Λεωνίδα καὶ τοὺς τριακσίους Σπαρτιάτας ὀφείλομεν, ἂν ποτε οἱ Νόμοι τῆς Πατρίδος μας ἐμπιστευθῶσιν εἰς ἡμᾶς ὡς ἂν δήποτε ὑπηρεσίαν εἴτε ἐν πολέμῳ εἴτε ἐν εἰρήνῃ, νὰ ἐκτελῶμεν ταύτην πιστῶς πάσῃ θυσίᾳ ἀψηφόντες τὸν θάνατον.

Μετά ταῦτα ἀναγινώσκω καλλισθητικῶς καὶ αὖθις καὶ δρίζω ἵνα γράψωσι κατ' οἶκον τὰς πέντε πρώτας σειρὰς ἀπαξ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἀπριλλίου 1905.

Κωνστ. Ν. Κωστόπουλος

Δημοδιδάσκαλος ἐν τῷ Προτύπῳ
τοῦ Διδασκαλεῖου Ἀθηνῶν.

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ

ΠΕΡΙ ΚΛΑΣΜΑΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΟΣ ΚΑΙ ΚΛΑΣΜΑΤΙΚΟΥ
ΑΡΙΘΜΟΥ

Ὁ μέγιστος ἀναμορφωτὴς τοῦ δημοτικοῦ σχολείου Πεσταλότσης ἐκήρυξε τὴν ἐποπιεῖαν ἀπόλυτον θεμέλιον πάσης γνώσεως. Καὶ τῷ